

SARAJEVOGAS d.o.o. SARAJEVO
Kantonalno javno komunalno preduzeće za snabdijevanje prirodnim gasom

PLAN POSLOVANJA ZA PERIOD 2019. - 2021. GODINE

Sarajevo, decembar 2018. godine

PLAN POSLOVANJA ZA PERIOD 2019. – 2021. GODINE

17.12.2018. godine	Šef službe za plan Mr.sc. N. Orman-Čvdić, dipl.oec. <i>N. Orman-Čvdić</i>	Menadžer kvaliteta E. Čelik, dipl.ing.maš. <i>E. Čelik</i>	Izvršni direktor Mr.M. Mehović, dipl.oec. <i>M. Mehović</i>	Direktor Preduzeća Mr.sc. N. Glamoč, dipl.ing.maš. <i>N. Glamoč</i>
	Stručni saradnik Dž. Zukan, dipl.oec. <i>Dž. Zukan</i>		Izvršni direktor I. Karahodžić, dipl.ing.maš. <i>I. Karahodžić</i>	
	Stručni saradnik E. Kukavica, dipl.oec. <i>E. Kukavica</i>		Izvršni direktor N. Palavro, dipl.maš.ing. <i>N. Palavro</i>	
	Viši referent S. Džamalija, oec. <i>S. Džamalija</i>		Izvršni direktor A. Komković, dipl.ing. <i>A. Komković</i>	
Datum	Sačinio (Radno mjesto, ime, prezime i potpis)	Ovjerio (Radno mjesto, ime, prezime i potpis)	Verifikovao (Funkcija, ime, prezime i potpis)	Odobrio (Funkcija, ime, prezime i potpis)

Prijedlog Plana poslovanja za period 2019. – 2021. godine utvrdio je Nadzorni odbor na sjednici održanoj 24.12.2018. godine

Predsjednik Nadzornog odbora
Samir Kurtović
Mr. Samir Kurtović

Plan poslovanja za period 2019. – 2021. godine usvojila je Skupština Preduzeća na sjednici održanoj 24.12.2018. godine

Predsjednik Skupštine
M. Poračanin
M. Poračanin, dipl.maš.inž.

SADRŽAJ:

1. UVOD.....	3
2. OSNOVNE INFORMACIJE O PREDUZEĆU.....	4
3. TEHNIČKO TEHNOLOŠKI ASPEKT PLANA POSLOVANJA.....	4
3.1. KAPACITET DISTRIBUTIVNOG GASNOG SISTEMA.....	4
3.2. PLAN NADZORA I UPRAVLJANJA DISTRIBUTIVNIM GASNIM SISTEMOM.....	5
3.3. PLAN ODRŽAVANJA DISTRIBUTIVNOG GASNOG SISTEMA.....	6
4. PLAN RAZVOJA POSLOVNOG SISTEMA.....	11
5. PLAN RADA LABORATORIJA.....	15
6. SISTEM UPRAVLJANJA KVALITETOM I OKOLINOM (SUK/SOU).....	15
7. PLAN UPRAVLJANJA KADROVSKIM POTENCIJALIMA.....	16
8. TRŽIŠNO - EKONOMSKI ASPEKT POSLOVANJA.....	16
8.1. ANALIZA TRŽIŠTA I KONKURENTNOSTI.....	16
8.2. PLAN PROMOTIVNIH AKTIVNOSTI.....	17
8.3. PLAN NABAVKE I ISPORUKE PRIRODNOG GASA.....	18
8.4. PLAN NABAVKI ROBA, RADOVA I USLUGA.....	20
8.5. FINANSIJSKI PLAN.....	20
9. ZAKLJUČAK.....	26

1. UVOD

U skladu sa zakonskom obavezom KJKP Sarajevogas d.o.o. Sarajevo (u nastavku Sarajevogas, Preduzeće) sačinjava planske dokumente i dostavlja ih na utvrđivanje i usvajanje organima upravljanja, te potom Resornom ministarstvu i Osnivaču, Vladi Kantona Sarajevo.

Procjenjeni pozitivan finansijski rezultat u poslovanju za 2018. godinu, polazište je i osnov za planiranje finansijskog rezultata u periodu 2019. – 2021. godine.

Planirani finansijski rezultat u periodu 2019. – 2021. godine najznačajnije opredjeljuje:

- ✓ planirana isporuka prirodnog gasa u iznosu od 129 do cca 131 miliona Sm³, odnosno prihod od prodaje gasa za ovu količinu. Prihod je planiran na osnovu prodajne cijene koja sadrži aktuelnu nabavnu cijenu gasa u visini od 0,495KM/Sm³, a što je dalje osnov za zadržavanje i rast broja kupaca prirodnog gasa
- ✓ planirane i osmišljene aktivnosti radi realizacije prihoda po osnovu sumnjivih i spornih potraživanja, koje su se preduzimale tokom 2018. godine
- ✓ objektivno planiranje troškova poslovanja.

Posebno se ističu sljedeći planski ciljevi:

- 1.) kontinuirano i nesmetano snabdijevanje prirodnim gasom
- 2.) održavanje visokog stepena sigurnosti gasnog sistema
- 3.) kapitalni, razvojni projekti koji će se realizirati uz finansijsku pomoć iz Budžeta Kantona Sarajevo, gdje se posebno izdvajaju: Uvezivanje gasnog prstena na dionici Hrasnica-Igman-Bjelašnica-Hadžići, Uvezivanje gasnog prstena na dionici Kromolj-Poljine, te CNG Punionica na prirodni gas, kao i drugi projekti poboljšanja.

Ostvarenje planskih ciljeva obezbijediće visoko kvalificirana, osposobljena i motivirana radna snaga, čiji doprinos će biti pravedno evaluiran implementacijom Projekta mjerenja radnog učinka kod radnika.

Plan poslovanja za period 2019. – 2021. godine metodološki je koncipiran na način da prezentira i opisuje poslove i zadatke koji treba da osiguravaju realizaciju postavljenih ciljeva.

2. OSNOVNE INFORMACIJE O PREDUZEĆU

Osnivanje Preduzeća i cilj poslovanja

Preduzeće je osnovano 1975. godine, kao ekološki projekat sa jasno definisanim ciljem: obezbijediti poboljšanje kvaliteta zraka u Sarajevu upotrebom prirodnog gasa kao energenta. Poznato je da je u to vrijeme Sarajevo bilo jedan od najzagađenijih gradova u Evropi. Realizacijom ovoga projekta cjelokupni kvalitet života stanovništva je poboljšan, a sadašnje vrijeme i nedavna prošlost snažno potvrđuju društvenu vrijednost i značaj gasnog sistema za Kanton Sarajevo.

Djelatnost Preduzeća

Osnovna djelatnost Preduzeća je distribucija i snabdijevanje prirodnim gasom, upravljanje i održavanje gasnog sistema. Preduzeće obavlja i druge poslove i radne zadatke koji doprinose uspješnijem poslovanju među kojima se izdvajaju: pregled projektne dokumentacije i izdavanje saglasnosti na dokumentaciju sa stanovišta distributera gasa, izdavanje saglasnosti na lokaciju, odnosno trasu, izdavanje uslova gradnje trećim licima u zoni gasovoda, projektovanje i izgradnja gasnih mreža i priključaka, značajno učešće u projektu harmonizacije legislative i tehničke regulative u zemljama Jugoistočne Evrope, participacija i stručna podrška u razvoju i širenju gasne mreže koje finansiraju općine i Kanton, i drugo. Posebnost Sarajevogasa, između ostalog, ogleda se i u činjenici da upravlja visoko rizičnim energentom, kao što je prirodni gas, sa jedne strane, a sa druge strane da rezultati obima plasmana, pored toga što utiču na ostvareni rezultat Preduzeća, značajno opredjeljuju sveukupno stanje okoliša, sa dugoročnim posljedicama.

3. TEHNIČKO TEHNOLOŠKI ASPEKT PLANA POSLOVANJA

3.1. KAPACITET DISTRIBUTIVNOG GASNOG SISTEMA

Podaci o kapacitetu za distribuciju prirodnog gasa koji podrazumijevaju: kompletnu gasnu mrežu u Kantonu Sarajevo, elemente gasnog sistema koji uključuje objekte, postrojenja i uređaje te gasne mreže prezentirani su u narednoj tabeli:

Tabela broj 1 : Osnovi podaci o distributivnom gasom sistemu

PODACI O GASNOM SISTEMU		
<i>I Distributivna gasna mreža</i>		
Čelični gasovod pritiska 8(14,5) bar	km	102,8
Polietilenski i čelični gasovod pritiska 3(4) bar	km	121,8
Distributivni gasovod pritiska 0,1(0,2), 0,5 bar	km	1.141,5
Ukupna dužina distributivne gasne mreže (svih nivoa pritisaka)	km	1.366,10
<i>II Mjerno - regulacioni uređaji, telemetrijski sistem i sistem katodne zaštite</i>		
Glavna mjerno regulaciona stanica - GMRS	kom	3
Rejonska regulaciona stanica – RRS	kom	108
Prijemno regulacione stanice – PRS sa pripadajućim ML	kom	235
Mjerne (regulacione) linije – MRL, ML	kom	774
Regulaciono mjerni uređaji - RMU	kom	82.714
Stanice telemetrijskog sistema	kom	19
Stanice katodne zaštite sa prisilnom drenažom	kom	6
Stanice katodne zaštite sa narinutim zaštitnim potencijalom	kom	10

PLAN POSLOVANJA ZA PERIOD 2019. – 2021. GODINE

Strana:
5 od 26

Tabela broj 2: Gasna mreža po opštinama u Kantonu Sarajevo

P / m	Stari grad	Centar	Novo Sarajevo	Novi grad	Ilidža	Hadžići	Vogošća	Ilijaš	Trnovo
p = 8 (14,5) bar	0	10.469	15.071	27.891	41.507	5.943	0	2.016	0
p = 3 (4) bar	14.214	21.400	1.027	11.629	19.954	19.161	20.264	5.886	8.362
p = 0,5 bar	0	0	0	0	0	0	39.084	0	0
p = 0,1 (0,2) bar	108.083	105.346	73.482	157.986	160.440	19.209	39.743	8.374	2.464
servisni priključci	89.308	77.942	50.484	96.237	72.639	5.744	30.016	3.967	982
UKUPNO (metara)	211.605	215.157	140.064	293.743	294.540	50.057	129.107	20.243	11.808

Tabela broj 3: Gasna mreža u Kantonu Sarajevo po nivou pritiska

PRITISAK			
p = 8 (14,5) bar	p = 3(4) bar	p = 0,5 bar	p = 0,1 bar
102,8	121,8	39,1	1.102,4
1.366,1			

3.2. PLAN NADZORA I UPRAVLJANJA DISTRIBUTIVNIM GASNIM SISTEMOM

Distribucija i snabdijevanje prirodnim gasom svih kupaca u Kantonu Sarajevo je osnovna djelatnost Preduzeća i podrazumijeva obavljanje sljedećih aktivnosti:

- prijem i mjerenje gasa na glavnom ulazu u gasni sistem Kantona Sarajevo
- upravljanje i nadzor kompletnog distributivnog gasnog sistema
- isporuka gasa putem distributivnog gasnog sistema.

Na poslovima nadzora i upravljanja gasnim sistemom i u sistemu distribucije gasa u periodu 2019. – 2021. godine se planiraju izvršiti sljedeće aktivnosti:

Nadzor i upravljanje gasnim sistemom

Nadzor i upravljanje gasnim sistemom će se obavljati neprekidno u planskom periodu 2019-2021. godina u skladu sa Pravilnikom o uslovima za nesmetanu i sigurnu distribuciju prirodnog gasa distributivnim gasnim sistemom pritiska do 16 bar o održavanju distributivnog gasnog sistema i važećom tehničkom regulativom, i obuhvataće poslove i radne zadatke neprestanog nadzora i praćenja procesa distribucije gasa u cilju sigurne eksploatacije cjelokupnog gasnog sistema i uredne isporuke gasa potrošačima na gasnom sistemu. Na osnovu kontinuiranog nadzora i upravljanja omogućeno je da se u svakom trenutku posjeduje prava i pouzdana informacija o stanju gasnog sistema, teleinformacionog sistema, te ostali podaci vezani za bezbjedan i siguran rad. Dobivene informacije se dalje prosljeđuju odgovarajućim službama i licima u Preduzeću.

Kontinuiran rad dispečerskog centra

Sistem nadzora i upravljanja distributivnim gasnim sistemom obavljati će se putem moderno opremljenog Dispečerskog centra, sistema telemetrije i sistema radio veze, ekipa za hitne intervencije i sistemom rada organizacije u pripravnosti (van redovnog radnog vremena, neradnim danima kao i u vrijeme praznika Dispečerskom centru u slučaju potrebe su na raspolaganju ekipe svih sektora Sarajevogasa).

PLAN POSLOVANJA ZA PERIOD 2019. – 2021. GODINE

Strana:
6 od 26

Mjerenje i kontinuirano praćenje aktuelnih parametara na distributivnoj gasnoj mreži

Mjerenje i kontinuirano praćenje aktuelnih parametara na distributivnoj gasnoj mreži kao što su protok, temperatura i pritisak gasa, omogućeno je akvizicijom navedenih podataka sa udaljenih mjernih mjesta do dispečerskog centra. U sklopu sistema za telemetrijsku akviziciju podataka instalirana je mjerna oprema, uređaj za analizu sastava gasa, instrumentacija i telemetrijski kabineti. Na poslovima redovnog održavanje opreme za telemetrijsku akviziciju podataka, kao i opreme za rad dispečerskog centra planirane su aktivnosti prema Pravilniku o uslovima za nesmetanu i sigurnu distribuciju prirodnog gasa distributivnim gasnim sistemom pritiska do 16 bar.

Satni prikaz stanja i obradu podataka

Satni prikaz stanja i obradu podataka sa 19 mjernih mjesta omogućava odabrana komunikacijska tehnologija (GSM i fiksna telefonska veza) i na taj način se osigurava mobilnost veze između dispečerskog centra i mjernih stanica.

3.3. PLAN ODRŽAVANJA DISTRIBUTIVNOG GASNOG SISTEMA

Plan održavanja distributivnog gasnog sistema obuhvata poslovne aktivnosti tekućeg i investicionog održavanja gasnog sistema. Održavanjem gasnog sistema odnosno gasne mreže i uređaja, obezbjeđuju se glavni preduslovi za obavljanje osnovne funkcije Preduzeća, koja je dodjeljena od strane vlasnika i osnivača Kantona Sarajevo, a koja je definisana u misiji kroz kontinuirano, pouzdano i sigurno snabdijevanje prirodnim gasom svih sadašnjih i potencijalnih kupaca. Cjelokupni poslovi održavanja se obavljaju u skladu sa Pravilnikom o uslovima za nesmetanu i sigurnu distribuciju prirodnog gasa distributivnim gasnim sistemom pritiska do 16 bar, čime se osigurava nesmetano funkcionisanje gasnog sistema.

Plan tekućeg održavanja

Poslovi tekućeg održavanja se tiču operativnih, odnosno redovnih aktivnosti, koje omogućavaju nesmetano, pouzdano i sigurno snabdijevanje prirodnim gasom, u čemu jeste i njihov značaj. Akcenat u sistemu tekućeg održavanja za 2019. – 2021. godina, bit će na održavanju sigurnosti i zaštite distributivnog gasnog sistema u cilju bezbjedne isporuke gasa kupcima, sa tendencijom povećavanja ulaganja u održavanja u skladu sa materijalnim mogućnostima. U narednoj tabeli je dat uporedni pregled planiranih aktivnosti tekućeg održavanja distributivnog gasnog sistema za period 2019. – 2021. godina.

Tabela broj 4: Planirane aktivnosti na tekućem održavanju gasnog sistema u periodu 2019. - 2021. godine

R.br.	Aktivnosti na održavanja distributivnog gasnog sistema	Jedinica mjere	Plan 2019.	Plan 2020.	Plan 2021.
1	2	3	4	5	6
1.	Tekuće održavanje cjevovoda visokog pritiska 8(14,5) bar i 3(4) bar				
1.1.	Vizuelna kontrola stanja gasovoda pritiska p=8 (14.5) bar i p=3 (4) bar	km	224,6	239,7	245,6
1.2.	Provjera funkcionalnosti sekcijjskih, odzračnih i interventnih ventila p=8 (14.5) bar i p=3 (4) bar	kom	684	690	695
1.3.	Sanacija izolacije na gasovodu 8 (14,5) bar	m ²	35	35	35
1.4.	Sanacija nekontrolisanih isticanja gasa na mreži 8(14,5) i 3(4) bar	Broj aktivnosti	4	4	4
1.5.	Tekuće održavanje distributivnih gasnih mreža 0,1(0,2) i 0,5 bara, sanacija curenja gasa, sanacija oštećenja, isključenja po raznim osnovama	kom	910	900	890
2.	Tekuće održavanje GMRS čija je vrijednost ulaznog pritiska > 16 do 100 bar	Broj aktivnosti	560	560	560

PLAN POSLOVANJA ZA PERIOD 2019. – 2021. GODINE

Strana:
7 od 26

R.br.	Aktivnosti na održavanju distributivnog gasnog sistema	Jedinica mjere	Plan 2019.	Plan 2020.	Plan 2021.
1	2	3	4	5	6
3.	Tekuće održavanje postrojenja čija je vrijednost ulaznog pritiska > 4 do 16 bar	Broj aktivnosti	440	442	445
4.	Tekuće održavanje postrojenja čija je vrijednost ulaznog pritiska > 1 do 4 bar	Broj aktivnosti	144	145	148
5.	Tekuće održ. postrojenja čija je vrijed. ulaz.pritiska > 0.1 do1 bar	Broj aktivnosti	775	780	800
6.	Zamjena mjerača radi isteka roka verifikacije ili neispravnosti ≤G6	kom	8000	9000	9000
7.	Zamjena mjerača radi isteka roka verifikacije ili neispravnosti ≥G10	kom	180	180	180
8.	Tekuće održavanje regulaciono-sigurnosnih uređaja u servisu	kom	800	1000	1000
9.	Tekuće održavanje regulaciono-mjernih setova	kom	500	500	500
10.	Zamjena komplet ormarića RMS	kom	1200	2000	2000
11.	Demontaža RMS kod neaktivnih kupaca	kom	250	220	180
12.	Tekuće održavanja gasnog sistema detekcijom				
12.1.	Detekcija curenja gasa distributivne gasne mreže svih nivoa pritiska sa pripadajućim servisnim priključcima do ulaska u objekte	km	605	610	615
12.2.	Detekcija curenja gasa gasnih instalacija u objektima kolektivnog stanovanja u haustorima, podrumskim prostorijama i prostorima gdje prolaze gasne instalacije	km	110	110,5	111
12.3.	Detekcija curenja gasa u postrojenjima (RMS,GMRS, RRS, PRS, ML)	kom	29000	29100	29200
12.4.	Detekcija curenja gasa u svim vrstama šahtova koji se nalaze na trasi DGM na području Kantona Sarajevo	kom	2600	2610	2620
13.	Građevinsko održavanje gasnog sistema	Broj aktivnosti	1.480	1.400	1.380
14.	Tekuće održavanje sistema katodne zaštite	Broj aktivnosti	1800	1750	1750
15.	Tekuće održavanje kontrole, mjerenja, sanacije i podešavanja sistema katodne zaštite	Broj aktivnosti	3000	3200	3200
16.	Tekuće održavanje Pearson detekcijom čeličnih cjevovoda visokog pritiska	km	115.0	115.0	115.0
17.	Tekuće održavanje kolizionih strukturai izolacije PVP	Broj aktivnosti	160	160	160
18.	Tekuće održavanje/izgradnja EE instalacija niskog napona	Broj aktivnosti	1200	950	1000
19.	Tekuće održavanje aparata i uređaja	kom	250	250	280
20.	Tekuće održavanje opreme za telemetrijsku akviziciju podataka	Broj aktivnosti	700	750	800
21.	Tekuće održavanje VHF radio sistema	Broj aktivnosti	300	350	350
22.	Tekuće održavanje mjerne opreme i uređaja u Ex izvedbi	Broj aktivnosti	1800	1.750	1.850
23.	Laboratorija za servisiranje, ispitivanje i kalibraciju detektora gasa	Broj aktivnosti	1200	1400	1600

PLAN POSLOVANJA ZA PERIOD 2019. – 2021. GODINE

Strana:
8 od 26

R.br.	Aktivnosti na održavanju distributivnog gasnog sistema	Jedinica mjere	Plan 2019.	Plan 2020.	Plan 2021.
1	2	3	4	5	6
24.	Laboratorija za ispitivanje, kalibraciju i servisiranje uređaja za elektrofuziono zavarivanje (MSA uređaja)	Broj aktivnosti	60	70	70
25.	Tekuće održavanje vozila, agregata i kompresora	Broj aktivnosti	2.360	2.370	2.380

Plan provođenja mjera zaštite na radu i zaštite od požara

Poslovi zaštite od požara i zaštite na radu imaju za cilj omogućiti nesmetano funkcionisanje gasnog sistema Kantona Sarajevo i poslovnih objekata Sarajevogasa kroz poduzimanje mjera zaštite na radu i zaštite od požara, te kroz kontrolu i staranje o provođenju istih.

U narednim tabelama daje se uporedni prikaz planiranih osnovnih aktivnosti po pitanju zaštite od požara i zaštite na radu za period 2019. – 2021. godina, koje se provode u skladu sa odredbama Zakona o zaštiti na radu, Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu, te u skladu sa planovima zaštite od požara Kantona Sarajevo i KJKP Sarajevogas d.o.o. Sarajevo, te u skladu sa realnim potrebama Preduzeća i poslovnih procesa koji će se odvijati u planskoj 2019. – 2021. godini.

Tabela broj 5: Planirane osnovne aktivnosti i mjere iz oblasti zaštite od požara i zaštite na radu

R.br.	Aktivnosti iz oblasti zaštite na radu i zaštite od požara	Jedinica mjere	Broj aktivnosti po godinama		
			2019.	2020.	2021.
1	2	3	4	5	6
1.	Izvršiti periodični ljekarski pregled zaposlenika Preduzeća raspoređenih na radna mjesta sa posebnim uslovima rada (rok 24 mjeseca)	kom zaposlenika	20	120	20
2.	Pregled i ispitivanjima fizičkih, hemijskih i bioloških štetnosti i mikroklima u radnim i pomoćnim prostorijama (rok 36 mjeseci)	kom objekata lokacija	20	20	20
3.	Obuka i provjera znanja zaposlenika iz oblasti zaštite na radu (rok 24 mjeseca)	kom objekata	20	320	20
4.	Obuka i provjera znanja zaposlenika iz oblasti zaštite od požara (rok 24 mjeseca)	kom zaposlenika	20	320	20
5.	Pregled i servisiranje aparata za početno gašenje požara (rok 6 mjeseci)	kom ispitivanja	600	600	600
6.	Kontrolno ispitivanje aparata za početno gašenje požara	kom aparata (270 kom x 2 godišnje)	60	70	80
7.	Pregled i ispitivanje hidranata i hidrantske mreže (rok 6 mjeseci)	kom	90	90	90
8.	Pregled i ispitivanje sistema automatske dojava požara (vatrodojava) (rok 6 mjeseci)	kom (10 kom x 2 godišnje)	28	30	30
9.	Pregled i ispitivanje sistema aktivne zaštite od požara (system za gašenje požara) (rok 6 mjeseci)	kom objekata (2 kom x 2 godišnje)	8	9	9
10.	Pregled i ispitivanje sistema automatske dojava prisutnosti zapaljivih gasova i para (plinodojava) (rok 6 mjeseci)	kom objekata (4 kom x 2 godišnje)	10	11	11
11.	Obuka i provjera znanja zaposlenika iz oblasti zapaljive tečnosti i gasovi u prometu	kom	20	20	20
12.	Osposobljavanje i provjera znanja zaposlenika iz oblasti pružanja prve pomoći	kom	10	10	10
13.	Pregled i ispitivanje gromobranskih instalacija (rok 12 mjeseci)	kom objekata	14	10	10
14.	Pregled i ispitivanje elektroinstalacija (rok 12 mjeseci)	kom građevina	22	10	10
15.	Pregled i ispitivanje instalacija u EX izvedbi (rok 6 mjeseci)	kom objekata (5 kom x 2 godišnje)	10	10	10

PLAN POSLOVANJA ZA PERIOD 2019. – 2021. GODINE

Strana:
9 od 26

R.br.	Aktivnosti iz oblasti zaštite na radu i zaštite od požara	Jedinica mjere	Broj aktivnosti po godinama		
			2019.	2020.	2021.
1	2	3	4	5	6
16.	Pregled i ispitivanje odvođenja statičkog elektriciteta (rok 6 mjeseci)	kom objekata (4 kom x 2 godišnje)	10	10	10
17.	Pregled i mjerenje otpora uzemljivača na PRS i RRS	kom stanica	150	380	150
18.	Redovni izlazak na teren po planu rada Službe ZOP i ZNR i provjera primjene mjera zaštite od požara i zaštite na radu (25 kom/ mjesечно/12 mjeseci)	kom objekata	300	300	300
19.	Kontrola primjena mjera zaštite od požara i zaštite na radu na objektima (Direkcija, PTO Butila, CZK Stari Grad, CZK Ilidža, CZK Dolac Malta)	kom izlazaka/pregleda na terenu (20 kom/ mjesечно/12 mjeseci)	300	300	300
20.	Kontrola primjena mjera zaštite od požara i zaštite na radu na objektima gasnog sistema (GMRS Butila, GMRS Hum i GMRS Misoča)	kom izlazaka/pregleda na terenu (5 kom/ mjesечно/12 mjeseci)	150	150	150
21.	Kontrola primjena mjera zaštite od požara i zaštite na radu na objektima gasnog sistema (PRS i RRS)	kom	400	400	400
22.	Kontrola primjena mjera zaštite od požara i zaštite od požara od strane uposlenika preduzeća)	kom	800	800	800
23.	Kontrola primjena mjera zaštite od požara i zaštite na radu od strane uposlenika preduzeća)	kom	800	800	800

Plan investicionog održavanja

Poslovi investicionog održavanja imaju za cilj omogućiti nesmetano funkcionisanje gasnog sistema, postrojenja i uređaja kroz poslove sanacije, zamjene dotrajalih dijelova stalnih sredstava, remonta i slično. Navedenim aktivnostima produžava se ekonomski vijek upotrebne vrijednosti stalnih sredstava kao i sigurnost, odnosno pouzdanost i bezbjednost njihove upotrebe (primjene), što je ujedno i značaj ovoga održavanja. U narednim tabelama daje se uporedni prikaz planiranih aktivnosti investicionog održavanja distributivnog gasnog sistema za period 2019. – 2021. godine.

Tabela broj 6: Planirane aktivnosti investicionog održavanja gasnih mreža visokog pritiska 8(14.5) i 3(4) bar

R.br.	Vrsta aktivnosti na održavanju distributivnog gasnog sistema	Jedinica mjere	Plan 2018.	Plan 2019.	Plan 2020.
1	2	3	4	5	6
1.	Izmještanje čeličnog gasovoda p=8(14,5) bar, lokalitet groblje Butmir	m	20	/	/
2.	Zamjena priključnog gasovoda p=8(14,5) bar, za RRS R81-18, Brijesće	m	400	/	/
3.	Izmještanje čeličnog gasovoda p=8 (14,5) bar, lokalitet Kolodvorska	m	150	/	/
4.	Izmještanje čeličnog gasovoda p=8 (14,5) bar, lokalitet Butmirska cesta	m	80	/	/
5.	Zamjena ventila na gasovodu p=8(14,5) bar p=3(4) bar	kom	18	20	22

Tabela broj 7: Planirane aktivnosti investicionog održavanja gasnih mreža pritiska 0.1(0.2) i 0.5 bar

R.br.	Vrsta aktivnosti na održavanju distributivnog gasnog sistema	Jedinica mjere	Plan 2019.	Plan 2020.	Plan 2021.
1	2	3	4	5	6
1.	Zamjena nemjerenih dijelova sa ugradnjom interventnih ventila, zamjena postojećih polietilenskih sekcioničkih ventila čeličnim reduktorskim ventilima, ugradnja novih ventila zbog razdvajanja i izolovanja dijelova distributivnih gasnih mreža	kom	418	420	430

PLAN POSLOVANJA ZA PERIOD 2019. – 2021. GODINE

Strana:
10 od 26

R.br.	Vrsta aktivnosti na održavanju distributivnog gasnog sistema	Jedinica mjere	Plan 2019.	Plan 2020.	Plan 2021.
1	2	3	4	5	6
2.	Izmještanja dijelova gasne mreže p=0,1(0,2) i 0,5 bar, po raznim osnovama (sigurnosni razlozi, zahtjevi drugih sektora, eksterni zahtjevi itd.)	m	700	720	740
3.	Zamjena kompletnih vertikalna u stambenim objektima	kom	20	20	20

Investiciono održavanje stanica za sve protoke planira se obavljanje svih neophodnih poslova prema Pravilniku o održavanju gasnog sistema, koji će obezbijediti kontinuirani rad stanica. Planom se predviđa realizacija sljedećih aktivnosti:

Tabela broj 8: Planirane aktivnosti investicionog održavanja stanica za sve protoke

R.br.	Vrsta aktivnosti na održavanju distributivnog gasnog sistema	Broj aktivnosti po godinama		
		2019.	2020.	2021.
1.	Zamjena regulacionih postrojenja ulaznog pritiska 8 i 3 bar	4	4	4
2.	Zamjena mjernog mjesta Dobrinja	1	-	-
3.	Zamjena kućica gasnih postrojenja	20	20	20
4.	Zamjena mjernih uređaja koji nemaju tipsko odobrenje	1.200	-	-

Tabela broj 9: Planirane aktivnosti investicionog održavanja na izgradnji/rekonstrukciji sistema katodne zaštite

R.br.	Vrsta aktivnosti na održavanju distributivnog gasnog sistema	Jedinica mjere	Plan 2019.	Plan 2020.	Plan 2021.
1	2	3	4	5	6
1.	Instaliranje novih stanica KZ (drenažne/polarizacione)	kom	0	2	2
2.	Zamjena/instaliranje i sanacija mjernih mjesta i kontrolno-mjernih izvoda	kom	50	30	30
3.	Ugradnja zaštitnih elemenata na sistemu KZ (poluprovodničke polarizacione ćelije – AC i DC konverteri)	kom	6	4	4

U okviru investicionog održavanja na izgradnji/rekonstrukciji sistema katodne zaštite, planiran je, prema dinamici iz tabele broj 9, nastavak rekonstrukcije sistema katodne zaštite kroz: (a) zamjena novih stanica KZ (drenažne/polarizacione stanice), (b) rekonstrukcija mjernih mjesta i kontrolno-mjernih izvoda u cilju poboljšanja mjerenja na sistemu KZ, kao i zamjena postojećih mjernih mjesta (mjerno-prespojnih stubova sa priključnim kutijama) na sistemu katodne zaštite, sa kompletnom opremom, u okviru tipskog rješenja, odnosno unificiranja opreme na sistemu katodne zaštite; (c) ugradnja zaštitnih elemenata od AC/DC uticaja na trasi PVP-a (poluprovodničke polarizacione ćelije/AC i DC konverteri).

Održavanje vozila, agregata i kompresora

Trenutno Sarajevogas ima 65 vozila različitih vrsta, marki i tipova od različitih proizvođača, starosne dobi kao i 35 agregata. Za investiciono održavanje voznog parka potrebno je da se u okviru finansijskih mogućnosti realizuje nabavka vozila prema godišnjim planovima nabavke, kako bi se povećala sigurnost i bezbjednost korištenja vozila u javnom saobraćaju i zadovoljila stvarna potreba za vozilima u Sarajevogasu. Time bi se ostvarila dodatna ušteda troškova eksploatacije i održavanja vozila u smislu poboljšanja starosne strukture, unifikacije i favorizovanja nabavke vozila koja koriste prirodni gas CNG kao pogonsko gorivo.

Nadogradnja postojećeg telemetrijskog sistema

U 2019. godini planiran je sa eksternim subjektima, nastavak aktivnosti na analizi postojećeg telemetrijskog sistema (oprema, hardware i software), kao i priprema tehničkih i projektnih podloga za rekonstrukciju i nadogradnju telemetrijskog sistema. Na osnovu dosadašnjih kontakata, razmjene podataka i prezentacija kao i analize telemetrijskog sistema na nivou tekućeg održavanja, u planu je osim izrade Idejnog rješenja/projekta i realizacija, po mogućnosti, pilot projekta u 2019. godini (3 lokacije sa različitim tehnološkim izvedbama) kojim bi se potvrdila efikasnost ponuđenog rješenja. Na ovaj način će se sagledati svi aspekte nadogradnje telemetrijskog sistema gasne distributivne mreže u narednom trogodišnjem periodu (2019. - 2021. godina). Idejnim rješenjem/projektom biće definisana: upravljačka struktura opreme ventila/aktuatora na lokalitetima GMRS-ova (ukoliko se KJKP Sarajevogas odluči za realizaciju upravljanja ventilima), mjerna mjesta sa kojih će se prikupljati podaci i pratiti signalizacija sa rejonskih redukcionih stanica sa opremom, SCADA platforma, dinamika realizacije.

4. PLAN RAZVOJA POSLOVNOG SISTEMA

U ovom dijelu plana prezentiraju se projekti koji su od važnosti za poboljšanje upravljanja i održavanja gasnog sistema i projekti koji se realizuju prema eksternim zahtjevima na bazi sufinansiranja, a u cilju razvoja distributivnih gasnih mreža. Takođe, ovim dijelom Plana su obuhvaćeni projekti koji doprinose poboljšanju uslova rada, u cilju poboljšanja efikasnosti i povećanja sposobnosti Sarajevogas-a da osigura zadovoljenje iskazanih zahtjeva interesnih strana, a posebno da poveća iskorištenost kapaciteta snabdijevanja na postojećim distributivnim gasnim mrežama i omogući snabdijevanje prirodnim gasom novih područja razvojem distributivnih gasnih mreža. U cilju definisanja načina finansiranja i realizacije projekata izgradnje novih distributivnih gasnih mreža planiraju se napraviti dogovori sa općinama i drugim investitorima u kojima će biti definisana područja koja će biti predmet razvoja distributivnih gasnih mreža u periodu 2019. - 2021. godina, te na osnovu toga definisati ugovori o realizaciji. Ovim planom se stvaraju uslovi za ostvarenje tehničko tehnoloških ciljeva za kontinuirano snabdijevanje prirodnim gasom svih potrošača kupaca (korisnika) prirodnog gasa u Kantonu Sarajevo i mogućnosti snabdijevanja prirodnim gasom novih kupaca (korisnika) prirodnog gasa u naseljima u kojima nije bila izgrađena distributivna gasna mreža novih područja.

Kapitalni projekti

1.) Uvezivanje gasnog prstena na dionici Hrasnica-Igman-Bjelašnica-Hadžići: Planirana je realizacije projekta izgradnje gasovoda na dionici Igman-Hadžići, započetog 2018. godine i izgradnja rejonske regulacione stanice u Hadžićima za potrebe snabdijevanja prirodnim gasom predmetnog gasovoda. Izgradnjom ove dionice gasovoda se postiže uvezanost gasnog prstena pritiska 3(4) bar na geografskom području općina Ilidža, Trnovo i Hadžići i uravnoteženje energetskog bilansa gasnog sistema razuđenih područja. Time se omogućava snabdijevanje prirodnim gasom iz više pravaca i sprječava eventualni prekid snabdijevanja u slučaju oštećenja zbog nepostojanja alternativnog izvora snabdijevanja. Za realizaciju planiranog nastavka projekta sredstva se obezbjeđuju iz Budžeta Kantona Sarajevo. Procjena troškova za planirani završetak projekta je 1.560.000 KM koji uključuje nastavak izgradnje doistributivne gasne mreže u dužini od cca 12.000 m i izgradnju rejonske regulacione stanice.

2.) Uvezivanje gasnog prstena na dionici Kromolj-Poljine: Realizacijom projekta izgradnje rejonske regulacione stanice na lokalitetu Kromolja u općini Centar, stekli su se uslovi za nastavak izgradnje distributivne gasne mreže na predmetnom području. Planirana fazna realizacija izgradnje gasovoda na lokalitetu Kromolj-Poljine na području općine Vogošća, čime se postiže uvezivanje distributivne gasne mreže pritiska 0,1(0,2) bar na području općina Centar i Vogošća Uvezivanjem distributivnih gasovoda pritiska p=0,1(0,2) bar se obezbjeđuje uravnoteženje energetskog bilansa gasne mreže, dvostrano napajanje predmetne distributivne gasne mreže i stvaraju uslovi za širenje distributivne gasne mreže na predmetnom lokalitetu.

PLAN POSLOVANJA ZA PERIOD 2019. – 2021. GODINE

Strana:
12 od 26

Projekat će se realizovati u fazama, u zavisnosti od obezbjeđenja finansijskih sredstava za nabavku materijala i izvođenje građevinskih radova. I faza realizacije izgradnje gasovoda u dužini od cca 600 m je planirana u 2019. godini, sa procjenom troškova za realizaciju od cca 45.000 KM. Finansiranje obezbjeđuje općina Vogošća.

3.) Uvezivanje gasnog prstena na dionici Binježevo-Rakovica: Cilj ovog projekta je uvezivanje distributivne gasne mreže pritiska 3(4) bar na području općina Ilidža i Hadžići, kojom bi se omogućilo snabdijevanje prirodnim gasom iz dva pravca. Uvezivanjem distributivnih gasovoda pritiska $p=3(4)$ bar bi se obezbijedilo uravnoteženje energetskog bilansa gasne mreže, dvostrano napajanje predmetne distributivne gasne mreže i stvorili bi se uslovi za širenje distributivne gasne mreže na predmetnom lokalitetu. Planirana je faza realizacija projekta izgradnjom distributivne gasne mreže u Miševićima u skladu sa razvojnim projektima Općine Hadžići. III faza realizacije izgradnje gasovoda u dužini od cca 1000 m je planirana u 2019. godini, sa procjenom troškova za realizaciju od cca 135.000 KM. Finansiranje obezbjeđuje općina Hadžići. Ovo je dugoročni projekat čiji završetak nije planiran u naredne 3 godine.

1.) Punionica na prirodni gas: Planirana je realizacija projekta izgradnje punionice na prirodni gas. Ciljevi ovog projekta su: popularizacija zemnog gasa na području Kantona Sarajevo, smanjenje koncentracije zagađujućih supstanci u atmosferi, stvaranje uslova za povećanje potrošnje gasa u Kantonu Sarajevo, kao i smanjenje tekućih troškova Preduzeća zbog razlike u cijeni zemnog gasa i tečnih goriva. Prednosti prirodnog gasa kod motornih vozila očituje se u nižim troškovima održavanja, dužem životnom vijeku motora i značajnim uštedama u cijeni goriva u odnosu na dizelsko gorivo i motorski benzin. CNG punionica će imati status javne punionice i biće na raspolaganju svim javnim i fizičkim licima kao i brojnim turistima koja dolaze ili su na putovanju kroz sarajevski Kanton. Najznačajni dio finansiranja se obezbjeđuje iz Budžeta Kantona Sarajevo u iznosu od 1.200.000 KM koji se odnosi na nabavku opreme, isporuku i montažu iste, a preostali dio (cca 400.000 KM) finansira Sarajevogas, koji se odnosi na građevinske radove.

2.) Poslovna zgrada: U 2018. godini počele su pripremne radnje na analizi svih relevantnih okolnosti radi pribavljanja poslovne zgrade. U planskom periodu planira se nastavak započetih aktivnosti, koje treba da rezultiraju proširenjem poslovno tehničkih kapaciteta Preduzeća. Izvori finansiranja su kombinovani (*vlastiti i Budžet Kantona Sarajevo*), a vrijednost sticanja se procjenjuje na iznos od cca 3,7 miliona KM (*cijena koštanja poslovnog prostora u KM sa PDV-om procjenjuje se 3,2 miliona KM + 0,5 miliona KM dodatne investicijske aktivnosti*).

Plan izgradnje distributivne gasne mreže, ugradnje gasnih postrojenja, montaže MRS-ova i izgradnja priključaka prezentira se u tabeli koja slijedi.

Tabela broj 10: Planirane aktivnosti izgradnje mreža, ugradnje gasnih postrojenja, montaže MRS-ova i izgradnja priključaka

R.br.	Aktivnosti na izgradnji distributivnog gasnog sistema	Jedinica mjere	2019.	2020.	2021.
1	2	3	4	5	6
1.	Izgradnja gasnih mreža				
1.1.	Projekti održavanja i upravljanja gasnog sistema	m ¹	1.200	1.100	1.000
1.2.	Projekti na zahtjev trećih lica (općine, veći investitori i sl.)	m ¹	20.200	8.550	9.000
1.3.	Tekući manji projekti prema raznim zahtjevima	m ¹	1.000	1.000	1.000
2.	Ugradnja gasnih postrojenja				
2.1.	Ugradnja novih rejonskih regulacionih stanice	kom	3	1	2
2.2.	Ugradnja novih prijemno regulacionih stanica	kom	3	2	2
2.3.	Ugradnja novih mjerno regulacionih stanica	kom	7	5	3

PLAN POSLOVANJA ZA PERIOD 2019. – 2021. GODINE

Strana:
13 od 26

R.br.	Aktivnosti na izgradnji distributivnog gasnog sistema	Jedinica mjere	2019.	2020.	2021.
1	2	3	4	5	6
2.4.	Ugradnja mjernih linija	kom	1	1	1
2.5.	Ugradnja CNG punionice u Butilama	kom	1	-	-
3.	Plan montaže MRS-ova i izgradnje priključaka				
3.1.	Montaža MRS-ova	kom	490	340	360
3.2.	Izgradnja priključaka	kom	320	230	240

Tabela broj 10.1.: Planirane aktivnosti izgradnje mreža i ugradnje gasnih postrojenja sa iznosima troškova (u KM)

R.br.	Aktivnosti na izgradnji distributivnog gasnog sistema	Jedinica mjere	2019. godina		2020. godina		2021. godina	
			Ukupna Količina	Ukupni troškovi* (KM)	Ukupna Količina	Ukupni troškovi* (KM)	Ukupna količina	Ukupni troškovi* (KM)
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Izgradnja gasnih mreža							
1.2.	Projekti na zahtjev trećih lica (općine, veći investitori i slično)	m ¹	20.200	2.119.456	8.550	900.000	9.000	950.000
2.	Ugradnja gasnih postrojenja							
2.1.	Ugradnja novih rejonskih regulacionih stanice	kom	3	240.000	1	70.000	2	140.000

* U tabeli su date procjenjene vrijednosti planiranih projekata, bez uračunatog PDV-a

**Najznačajniji dio vrijednosti planiranih projekata namjerava se finansirati namjenskim sredstvima iz Budžeta Kantona Sarajevo

Projekti unapređenja koji doprinose razvoju poslovno tehničkog sistema

Legislativa i tehnička regulativa – U cilju usklađenosti projektovanja i gradnje gasnih instalacija u skladu sa važećim tehničkim pravilima i provođenja sistema upravljanja tehničkom sigurnošću, nastavljaju se aktivnosti pripreme i usvajanja tehničkih pravila Njemačkog stručnog udruženja za gas i vodu – DVGW. Ove aktivnosti se odvijaju u okviru realizacije projekta "Harmonizacija legislative i tehničke regulative u zemljama Jugoistočne Evrope", prema planu koji se usaglašava na radnim grupama za transport i distribuciju i široku potrošnju. U skladu s tim, za potrebe kupaca vrše se usluge:

- pregleda projekata i izdavanje saglasnosti na projektna rješenja i energetske saglasnosti za projekte unutrašnjih gasnih instalacija i projekte kotlovnica,
- izdavanja saglasnosti na lokacije objekta i trase infrastruktura sa stanovišta distributera gasa,
- certifikacije opreme i vođenje registra ugovornih izvođača, privrednih subjekata koji rade na izgradnji i održavanju dijela gasnog sistema u Kantonu Sarajevo.

Upravljanje tehničkom sigurnošću - Kao imaoca Certifikata kojim se potvrđuje provođenje sistema upravljanja tehničkom sigurnošću (TSM) od strane eksperata DVGW-a, Sarajevogas u planskom periodu očekuju aktivnosti koje se odnose na održavanje postignutog nivoa tehničke spremnosti Preduzeća. Time se opravdava posjedovanje certifikata prema recertifikaciji koja je izvršena u prvoj polovini 2018. godine.

Konverzija kotlovnica - U narednom periodu će se nastaviti aktivnosti konverzije kotlovnica, s obzirom na to da u Kantonu Sarajevo i dalje postoje kotlovnice koje koriste lož ulje i naftu za grijanje. Provođenje konverzije kotlovnica omogućit će direktne energijske i finansijske uštede, smanjiti štetni uticaj na okolinu, poboljšati ukupni kvalitet života, te podići stepen odgovornosti i svijesti šta je strateško opredjeljenje i cilj politike odgovornog upravljanja. U planskom periodu planirano je provesti aktivnosti konverzije kotlovnica za veće objekte koja koriste lož ulje i naftu za grijanje na području Kantona Sarajevo.

PLAN POSLOVANJA ZA PERIOD 2019. – 2021. GODINE

Strana:
14 od 26

Realizacija projekta se planira provesti uz konsenzus i pomoć lokalnih zajednica, Ministarstva prostornog uređenja, Ministarstva privrede, Ministarstva komunalne infrastrukture, kako bi se postigli zadovoljavajući efekti.

Informacioni sistem

Osnovni elementi informacionog sistema Sarajevogasa koji su obuhvaćeni planom za razvoj i održavanje su: aplikativni softveri razvijani unutar Preduzeća, web bazirane aplikacije za prostorne i poslovne podatke, aplikativni softveri sa licencom za korištenje, sigurnosni i backup sistemi, lokalna informaciona mreža na 5 lokacija sa potrebnim mrežnim servisima za razmjenu podataka između osnovnih poslovnih lokacija i centara za kupce, sistem baza podataka i servera, korisnički računari, e-mail i internet servisi. U periodu do 2021. godine planirano je temeljno poboljšanje na informacionom sistemu u infrastrukturnom i sistemskom dijelu, kao i u oblasti aplikativnog poslovnog sistema Preduzeća uvođenjem u primjenu korporativnog ERP (enterprise resource planning) sistema i novog modula za očitavanje, obračun i pripremu računa za utrošeni prirodni gas. Implementacija je planirana u dvogodišnjem periodu:

Tabela broj 11: Planirane aktivnosti i period realizacije ERP (enterprise resource planning) sistema

Faza	Aktivnost	Period Realizacije
I	Priprema specifikacije potrebne za objavu postupka nabavke	I kvartal 2019.
II	Provođenje postupka nabavke sistema i dijela licenci koje su potrebne za rad Ekonomsko-finansijskih modula potrebnih za modul Očitavanje, obračun i pripremu računa za utrošeni prirodni gas	I kvartal 2019.
III	Uvođenje implementatora u analizu sistema	II kvartal 2019.
IV	Analiza i implementacija Ekonomsko-finansijskih modula potrebnih za rad modula za obračun i fakturisanje i izrada modula za Očitavanje, obračun i pripremu računa za utrošeni prirodni gas	II – IV kvartal 2019.
V	Implementacija ostalih ERP modula	I – IV kvartal 2020.

Planirana implementacija korporativnih sistema donosi niz prednosti za poslovanje Preduzeća i standardizovan sistem u odnosu na poslovno okruženje. Svi segmenti poslovanja, kao što su finansije, nabava, prodaja i odnosi s kupcima integrisani su u jedinstvenu cjelinu, što omogućava kompletan pregled stanja poslovanja u cjelini. Pojednostavljuje pogled na korporativno izvještavanje i donošenje odluka. Integracija svih podataka o kupcima i uplatama omogućava bolji pregled specifičnih potreba pojedinih kupaca.

Planirana je implementacija Office 365 za sve korisnike sistema Sarajevogasa. Office 365 je integrirani interfejs aplikacija i servisa u oblaku, uključujući email servise.

U planskom periodu biće neophodno održavati većinu aplikativnih rješenja koja su razvijena unutar Sarajevogasa. Poslovni procesi koji se odvijaju na lokaciji centralne baze podataka i kod kojih dostupnost informacija nije od kritičnog značaja su podržani web aplikacijama i web GIS servisima za pristup prostornim podacima unutar mreže. Web stranica Sarajevogasa će se nadograđivati u cilju bolje usluge prema kupcima prirodnog gasa i korisnicima ostalih usluga.

Planirana je primjena sistema za elektronsko poslovanje u procesima rada Centra za komunalne usluge, kao veza sa drugim preduzećima u procesu. Opšte karakteristike ovog sistema su: skeniranje ulazne pošte, višestruki nadzor nad poslovnim procesom, brz pristup podacima i statusu predmeta, brzo dostupne knjige primljene i izdate pošte. Uspostavom novog sistema virtualizacije na naprednijoj platformi na svim lokacijama Preduzeća omogućiće se brži, stabilniji i sigurniji rad aplikacija i razmjena podataka. Novo virtuelno okruženje podrazumijeva korištenje malog broja fizičkih servera, što će rezultirati stabilnijim sistemom i podizanjem stepena energijske efikasnosti.

Ovaj sistem, takođe treba da doprinese što uspješnijem upravljanju imovinom Preduzeća, u smislu omogućavanja bržeg i jednostavnijeg pristupa stanju svih pojedinačnih kategorija imovine, kroz jedinstven Registar iste. Ovo će posebno biti važno u narednim periodu, kada se očekuju intenzivne pripreme aktivnosti Preduzeća do usvajanja Zakona o gasu.

Katastar

U trogodišnjem periodu zadržava se osnovna funkcija katastra Sarajevogasa na poslovima geodetskog snimanja i provođenja elaborata geodetskog snimanja u Zavodu za planiranje Kantona. Katastar Sarajevogasa planira servisirati različite zahtjeve za izdavanjem informacija internim i eksternim subjektima na zahtjev, kao i obradu predmeta u svim postupcima u oblasti posebnih ovlaštenja distributera.

Web-bazirani geografski informacioni sistem u Sarajevogasu se razvijaju u cilju distribucije prostornih podataka katastra putem interne mreže do krajnjih korisnika na radnim mjestima. Web aplikacije imaju jedinstvenu prednost korištenja internet mogućnosti. Korisnici ovakvih aplikacija, koji nemaju instaliran desktop GIS softver na personalnom računaru, preko web-a mogu pristupiti podacima katastarsa, postavljati prostorne upite i pregledati interaktivne karte. U trogodišnjem periodu ciljevi u oblasti dijeljenja GIS podataka su poboljšano modela prostornog podatka, kontinuirana proizvodnja novih podataka katastra gasnog sistema i poboljšanja na postojećim podacima i učešće u interaktivnom dijeljenju podataka sa drugim preduzećima i institucijama radi uvećanja vrijednosti postojećih podataka i smanjenja redundancije poslovnih aktivnosti. Planirano je povezivanje prostornog podatka lokacije priključnog mjesta sa alfanumeričkim i tehničkim podacima obračunskog mjesta, odnosno kupca prirodnog gasa.

5. PLAN RADA LABORATORIJA

Laboratorij za mjerne instrumente je spreman da odgovori potrebama preduzeća u periodu 2019. – 2021. godina po pitanju svih potrebnih inspekcija mjernih instrumenata za gas. U narednom periodu (2020. godina) Laboratorij ima naznake da će biti organizovana dva međulaboratorijska poređenja: turbinsko i rotaciono mjerilo (transfer etaloni) i mjerila sa mjehom (G4, G6- transfer etaloni). Prvo međulaboratorijsko poređenje (turbinsko i rotaciono mjerilo) bi trebalo biti organizovano preko Instituta za mjeriteljstvo Bosne i Hercegovine na širem Evropskom planu. Vanredne inspekcije i potrebe eksternih kupaca u periodu 2019. - 2021. godine planirane su sljedeće aktivnosti u Laboratoriju:

Tabela broj 12: Planirane aktivnosti u Laboratoriju za mjerne instrumente

R.br.	Naziv aktivnosti	Jedinica mjere	Broj aktivnosti 2019	Broj aktivnosti 2020	Plan aktivnosti 2021
1.	Verifikacija mjerila protoka gasa sa mjehom	kom	9200	9500	9500
2.	Laboratorijski nalaz za mjerilo	kom	150	150	150
3.	Verifikacija turbinskih i rotacionih mjerila protoka gasa	kom	150	150	150
4.	Priprema turbinskih i rotacionih mjerila za ispitivanje	kom	150	150	150
5.	Verifikacija elektronskih korektora	kom	45	40	45

6. SISTEM UPRAVLJANJA KVALITETOM I OKOLINOM (SUK/SOU)

Prihvatanje sistema upravljanja kvalitetom i sistema okolinskog upravljanja je strateška odluka za Preduzeće, koja može pomoći da se poboljšaju sveukupne performanse Preduzeća i obezbijedi zdrava osnova za inicijative održivog razvoja, kao i da se odgovori promjenjivim okolinskim uslovima u balansiranju sa društveno ekonomskim potrebama.

U skladu s Politikom kvaliteta i okolinskom politikom, generalni ciljevi u segmentu kvaliteta i okolinskog upravljanja su:

- održavati i poboljšavati sistem upravljanja u skladu sa zahtjevima međunarodnih standarda ISO 9001 i ISO 14001
- neprekidno povećavati zadovoljstvo kupaca, zaposlenih i partnera
- stalno poboljšavati efektivnost i performanse procesa i sistema

PLAN POSLOVANJA ZA PERIOD 2019. – 2021. GODINE

Strana:
16 od 26

- provoditi prevenciju zagađivanja okoline, smanjivati upotrebu prirodnih resursa i dobro upravljati otpadom.

U cilju osiguranja efektivne primjene, održavanja i poboljšanja certificiranog sistema upravljanja kvalitetom i sistema okolinskog upravljanja, u periodu 2019. – 2021. godina se planiraju daljnja poboljšanja i povezivanje sistema upravljanja u skladu sa međunarodnim standardima ISO 9001:2015 i ISO 14001:2015. Aktivnosti na održavanju i poboljšanju sistemskih elemenata SUK/SOU u periodu 2019. – 2021. godina odnose se na: redovna preispitivanja SUK/SOU od strane Uprave, interne i eksterne komunikacije, upravljanje dokumentacijom, obuku za SUK/SOU, praćenje i analizu poslovnog sistema i SUK/SOU, interne i eksterne audite poslovnog sistema i SUK/SOU (1 recertifikacijski i 2 nadzorna audita) i stalno poboljšanje.

7. PLAN UPRAVLJANJA KADROVSKIM POTENCIJALIMA

Iz plana upravljanja kadrovskim potencijalima u periodu 2019. – 2021. godine izdvajaju se sljedeće najznačajnije aktivnosti:

- Analiza kompetentnosti kadrovskog potencijala – rezultira racionalnim definisanjem potreba za stručnim usavršavanjem radnika, koje će biti sastavni dio Plana osposobljavanja i stručnog usavršavanja kadrova, te će ista biti unaprijeđena u skladu sa primjenom i usklađivanjem normativnih akata Preduzeća, nakon izrade Sistema mjerenja radnog učinka koji je u završnoj fazi.
- Provođenje ankete zadovoljstva zaposlenika – što ima za cilj unapređenje nivoa zadovoljstva radnika u Preduzeću.
- Takođe, u predstojećem planskom periodu, očekuje se potpuna implementacija sistema mjerenja radnog učinka radnika – koja se planira realizirati u skladu sa uspostavljenim sistemom mjerenja i ocjene radnog učinka radnika.

Pored potrebe da se usljed penzionisanja prime novi radnici naupražnjena radna mjesta, dodatan prijem je neophodan iz sljedećih razloga, tj. poslova i aktivnosti koje se planiraju realizirati u 2019. godini:

- 1.) izgradnja CNG Punionice gdje potreban angažman četiri (4) radnika
- 2.) otvaranje novih centara za kupce, kao i
- 3.) intenzivne aktivnosti na realizaciji kapitalnih projekata izgradnje gasne mreže na planiranim dionicama, nakon čega se očekuje takođe diskretan porast potreba za radnim potencijalom usljed provođenja projekata razvoja.

Tabela broj 13: Broj radnika po datumima izlještavanja i plan za period 2019. – 2021. godine

Broj radnika na dan 31.12.2017. godine	Broj radnika na dan 30.11.2018. godinu	Planirani broj radnika za 2019. godinu	Planirani broj radnika za 2020. godinu	Planirani broj radnika za 2021. godinu
1	2	3	4	5
298	305	314	315	316

8. TRŽIŠNO - EKONOMSKI ASPEKT POSLOVANJA

8.1. ANALIZA TRŽIŠTA I KONKURENTNOSTI

Tržište prodaje prirodnog gasa /kategorizacija kupaca

Prodaja prirodnog gasa vrši se na području Kantona Sarajevo, a transport se vrši za Istočno Sarajevo. Oko 97,5% ukupne godišnje potrošnje prirodnog gasa troše kupci u Kantonu Sarajevo. Odlukom Nadzornog odbora, broj: 010101-02- 2186/15 od 07.10.2015. godine utvrđene su sljedeće tarifne kategorije kupaca, i to: Domaćinstva, Mala privreda, Velika privreda, KJKP "Toplane-Sarajevo" d.o.o. Sarajevo i Poseban kupac ("Sarajevo-gas" a.d. Istočno Sarajevo).

PLAN POSLOVANJA ZA PERIOD 2019. – 2021. GODINE

Strana:
17 od 26

Procjena realizacije novih potrošnih mjesta i procjena njihove potrošnje

Tabela broj 14: Procjena realizacije prvih puštanja gasa (nova potrošna mjesta) i procjena potrošnje gasa

R.br.	Kategorija kupaca	Plan za 2019.		Plan za 2020.		Plan za 2021.		Indeks	
		kom	Sm ³	kom	Sm ³	kom	Sm ³	9=(7/5)	10=(8/6)
1	2	3	4	5	6	7	8		
1.	Domaćinstva	740	68,000	630	57,000	560	50,500	88.9	88.6
2.	Velika privreda	19	86,000	16	72,000	14	56,000	87.5	77.8
3.	Mala privreda	33	21,500	32	19,900	30	19,800	93.8	99.5
4.	UKUPNO	792	175,500	678	148,900	604	126,300	89.1	84.8

Konkurentnost prirodnog gasa

U narednoj tabeli prikazani su odnosi cijena prirodnog gasa za domaćinstva i maloprodajnih cijena konkurentnih energenata koja se koriste u domaćinstvima, u Kantonu Sarajevo, na osnovu koje se može konstatovati cjenovna konkurentnost prirodnog gasa u odnosu na druge energente.

Tabela broj 15: Odnos cijena energenata u Kantonu Sarajevo (maloprodajne cijene energenata X 2018. godine)

Energenti	Cijena KM/JM	Jedinica mjere	Toplotna moć KJ	Topotna moć kWh/JM	Cijena KM/kWh	Stepen korištenja	Neto toplotna moć kWh/JM	Neto cijena korisne energije	Indeks (prema prirodnom gasu)
Prirodni gas - domaćinstva	0.673	Sm ³	34,075	9.47	0.071	0.90	8.52	0.079	100
Mrki ugalj - Banovići (Drvosječa)	0.176	kg	18,500	5.14	0.034	0.60	3.08	0.057	72
Ugalj lignit – Kreka (Drvosječa)	0.149	kg	13,000	3.61	0.041	0.60	2.17	0.069	87
Drvo za ogrijev - iscjepana (Drvosječa)	0.155	kg	10,000	2.78	0.056	0.60	1.67	0.093	117
Lož ulje (Hifa - Petrol za narudžbu do 500 l)	1.652	lit	36,170	10.05	0.164	0.80	8.04	0.206	260
Električna energija za domaćinstva jednotarifni kupci	0.157	kWh	3,600	1.00	0.157	0.97	0.97	0.16	206
Električna energija za domaćinstva - dvotarifni kupci veća tarifa	0.197	kWh	3,600	1.00	0.197	0.97	0.97	0.20	257
Električna energija za domaćinstva - dvotarifni kupci manja tarifa	0.098	kWh	3,600	1.00	0.098	0.97	0.97	0.10	128
Pelet (Drvosječa)	0.384	kg	18,000	5.00	0.077	0.90	4.50	0.085	108

8.2. PLAN PROMOTIVNIH AKTIVNOSTI

U planskom periodu 2019. – 2021. godine aktivnosti iz ovog domena biti će usmjerene na:

- intenzivniju komunikaciju sa printanim i elektronskim medijima
- oglašavanje u štampi i elektronskim medijima: održavanje press konferencije, razna saopštenja, poruke, čestitke, obavještenja za medije, gostovanja i sl.
- informisanje građana o projektu subvencioniranje troškova izgradnje gasnih priključaka
- promociju CNG punionice
- promociju E-račun
- intenzivniji razvoj odnosa s javnošću
- promociju prirodnog gasa kao ekološkog energenta
- plasiranje servisnih informacija na web stranici Preduzeća
- promptni prijem i dostavljanje odgovora na e-upite korisnika
- pripremu edukativno – promotivnog materijala za korisnike gasa
- organizaciju tradicionalnih manifestacija
- anketiranje postojećih korisnika, animiranje potencijalnih korisnika gasa itd.

PLAN POSLOVANJA ZA PERIOD 2019. – 2021. GODINE

Strana:
18 od 26

Tabela broj 16: Plan anketiranja kupaca koji koriste gas

Naziv aktivnosti	Plan za 2018.	Plan za 2019.	Plan za 2020.	Indeks	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5=3/2</i>	<i>6=4/3</i>
Anketiranje aktivnih kupaca	605	720	750	119	104

8.3. PLAN NABAVKE I ISPORUKE PRIRODNOG GASA

Plan nabavke, odnosno plan isporuke gasa za potrebe kupaca u Kantonu Sarajevo i potrebe kupaca u Istočnom Sarajevu sačinjen je na osnovu izvršene analize svih faktora koji direktno ili indirektno utiču na ostvarenje plana nabavke i isporuke prirodnog gasa, i to:

- ostvarenu nabavku i isporuku prirodnog gasa u prethodnim godinama
- procjenu ostvarenja isporuke gasa u tekućoj godini
- kretanje vanjskih temperatura, trend globalnog otopljanja
- odnos cijene gasa i cijena konkurentnih goriva u Kantonu Sarajevo, te drugih relevantnih.

Analizirajući dosadašnju realizaciju, nivo zaptivenosti gasne mreže, te kontinuitet održavanja iste, gubici u distributivnoj gasnoj mreži, planiraće se u visini od 2%, što je dozvojenja stopa u skladu sa: 1. Međunarodnim standardom i 2. Pravilnikom o kalu, rasturu, kvaru i lomu (maksimalno dozvoljena stopa prema navedenim propisima je 3%).

Plan nabavke gasa

Tabela broj 17: Plan nabavke prirodnog gasa u periodu 2019. – 2021. godina (u Sm³)

Nabavka prirodnog gasa po godinama (u Sm ³)	2019. godina	2020. godina	2021. godina	Indeks	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>4=2/1</i>	<i>5=3/2</i>
	131,550,000	132,650,000	133,650,000	100.84	100.75

Plan isporuke gasa

Tabela broj 18: Plan isporuke prirodnog gasa za period 2019. – 2021. godina (u Sm³)

Kategorija kupca/ Isporuka prirodnog gasa (u Sm ³)	2019. godina	2020. godina	2021. godina	Indeks	
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5=3/2</i>	<i>6=4/3</i>
Velika privreda	31,470,000	31,670,000	31,908,000	100.64	100.75
Mala privreda	5,900,000	5,965,000	6,010,000	101.10	100.75
Domaćinstva	40,740,000	41,050,000	41,358,000	100.76	100.75
KJKP "Toplane-Sarajevo" d.o.o. Sarajevo	47,845,000	48,240,000	48,603,000	100.83	100.75
Poseban kupac – Istočno Sarajevo	3,045,000	3,075,000	3,098,000	100.99	100.75
Ukupno	129,000,000	130,000,000	130,977,000	100.78	100.75

Plan realizacije novih mjernih mjesta

Uzevši u obzir podatke iz projektovanih novih priključenja kupaca (baziranih na izdatim Informacijama o mogućnosti priključenja), novih kupaca gasa u tekućoj godini, trend novih kupaca u posljednjih 5 godina, povoljniji tržišni ambijent tj. niže cijene gasa u odnosu na prethodne godine, standard građana, konkurentne energente, ekološki aspekt i slično, očekuje se povećan broj novih kupaca prirodnog gasa.

Plan aktivnosti na mjernim mjestima i UGI

Poslovi ugovaranja, očitavanja, kontrole mjernih uređaja, praćenja i kontrole parametara prirodnog gasa, obračuna, fakturisanja, kontrole unutrašnjih gasnih instalacija, puštanja u pogon unutrašnje gasne instalacije, aktivnosti na naplati potraživanja i stavljanju van pogona unutrašnjih gasnih instalacija predstavljaju međusobno povezane aktivnosti koje doprinose obavljanju primarnog zadatka Preduzeća.

PLAN POSLOVANJA ZA PERIOD 2019. – 2021. GODINE

Strana:
19 od 26

Evidentiranje i obrada podataka o kupcima i mjernim mjestima - Planirane se i aktivnosti na obradi podataka o kupcima i mjernim mjestima, što uključuje obradu i evidentiranje podataka kod novih kupaca i novih mjernih mjesta, te obradu i evidentiranje podataka kod postojećih kupaca i mjernih mjesta.

Očitavanje potrošnje prirodnog gasa - Planirano je očitavanje mjernih mjesta kod svih kategorija kupaca na mjesečnom nivou i dodatno po potrebi.

Fakture za prirodni gas i mjerno mjesto - Planira se izdavanje faktura za prirodni gas i mjerno mjesto svim kategorijama kupaca na mjesečnom nivou i dodatno po potrebi. Na osnovu zahtjeva kupaca dostava računa vrši se i putem elektronske pošte, usluga e-račun.

Dostava opomena zbog neizmirenih potraživanja za gas - Kupcima koji neredovno izmiruju svoje obaveze za gas planira se dostava opomena pred isporuke prirodnog gasa.

Prekid isporuke gasa zbog neizmirenih obaveza za gas - Nakon podjele opomena zbog neizmirenih obaveza za gas kupcima koji ne izmire obaveze po dostavljenim opomenama planira se prekid isporuke prirodnog gasa.

Pregledi unutrašnjih gasnih instalacija - Pregledi unutrašnjih gasnih instalacija se vrše prilikom puštanja u pogon UGI, kontrole, pregleda kod promjene vlasnika (A/B), na osnovu reklamacija kupaca, pregleda UGI za koje je potrebno provjeriti određene podatke i slično.

Puštanje u pogon unutrašnje gasne instalacije - Puštanje u pogon UGI vrši se kod prvog puštanja u pogon, nakon otklanjanja tehničkih nedostataka, nakon izmirenja duga za prirodni gas, na lični zahtjev i slično.

Stavljanje van pogona unutrašnje gasne instalacije - Stavljanje van pogona UGI vrši se zbog neizmirenih obaveza za prirodni gas, zbog tehničkih nedostataka, samovoljnog uključenja, neovlaštene potrošnje, na lični zahtjev i slično.

Mjerenje gasa i mjerni uređaji - Kontrolom ispravnosti i redovnom verifikacijom mjernih uređaja instalisanih na distributivnom gasnom sistemu Kantona Sarajevo doprinosi se povećanju tačnosti mjerenja i smanjenja mjernih razlika. Planirane su redovne i vanredne aktivnosti na verifikaciji mjernih uređaja kod svih kategorija kupaca. Izvršiće se periodična verifikacija mjernih uređaja u skladu sa "Naredbom o mjerilima u zakonskom mjeriteljstvu i rokovima verifikacije".

Nominiranje potrebnih količina gasa – U skladu sa Ugovorom o snabdijevanju prirodnim gasom sa BH-Gasom planirano je nominiranje i usaglašavanje potrebnih količina prirodnog gasa na dnevnom, sedmičnom, mjesečnom i godišnjem nivou.

Sistem daljinskog očitavanja - Planirano je održavanje i nadogradnja sistema za daljinsko očitavanje.

- Radijsko očitavanje: Planirane su aktivnosti na nadogradnji i proširenju sistema radijskog očitavanja na područjima koja su razučena i teško pristupačna za fizičko očitavanje.
- GPRS – M-bus: Planirane su aktivnosti na nadogradnji i proširenju M-bus sistema daljinskog očitavanja putem GPRS veze. U skladu sa Sporazumom o poslovnoj saradnji između KJKP ViK, KJKP Toplane i KJKP Sarajevogasa sva mjerna mjesta u novim objektima kolektivnog stanovanja biće povezana putem GPRS veze sa PTO Butila i uključena u sistem daljinskog očitavanja.
- Očitavanje mobilnim uređajima: Planirane su aktivnosti na proširenju primjene mobilnih uređaja za očitavanje na sve kategorije kupaca.

Učešće u Akcionom planu za smanjenje zagađenosti zraka u Kantonu Sarajevo - Osnovni cilj mjera koje su navedene u Akcionom planu za smanjenje zagađenosti zraka u Kantonu Sarajevo je stvaranje povoljnijih uslova koji će doprinijeti povećanju potrošnje prirodnog gasa u Kantonu Sarajevo.

Planira se učešće u aktivnostima radi stvaranja tehničkih uslova za korištenje gasa korisnicima koji zbog tehničke neispravnosti gasne instalacije nisu u mogućnosti da koriste gas (sanacija UGI), kao i aktivnosti rekonstrukcije dimnjaka u cilju stvaranja uslova za prelazak na korištenje prirodnog gasa.

8.4. PLAN REALIZACIJE NABAVKI ROBA, RADOVA I USLUGA

U periodu 2019. - 2021. godine planirana je realizacija nabavki, kako je predstavljeno u tabeli koja slijedi. Najznačajnija realizacija nabavki u okviru postupaka prema Zakonu o javnim nabavkama (*red 5, kolona 3: u iznosu od 10.938.070 KM*) planirana je u 2019. godini, zbog potrebe provođenja kapitalnih projekata (*detaljno predstavljeno u poglavlju 4. ovoga dokumenta*) za koje će sredstva biti doznačena Preduzeću iz Budžeta Kantona Sarajevo. Kada se izuzmu nabavke potrebne za navedene projekte, u 2020. i 2021. godini, realizacija nabavki se planira na nivou potreba uobičajnog tekućeg i diskretno povećanog investicionog održavanja poslovno tehničkih sistema Preduzeća.

Tabela broj 19: Plana realizacije nabavki u 2019. - 2021. godina (u KM)

R.br.	Vrsta nabavke	Planirana vrijednost realizacije nabavki u 2019. godini	Planirana vrijednost realizacije nabavki u 2020. godini	Planirana vrijednost realizacije nabavki u 2021. godini
1	2	3	4	5
1	Robe	6,414,000	4,725,000	4,951,000
2	Radovi	2,660,000	1,936,000	2,028,000
3	Usluge	1,557,500	1,133,000	1,187,000
4	Direktni sporazumi	306,570	223,000	234,000
5=1+2 +3+4	Vrijednost realizacije nabavki u okviru postupaka prema ZJN*	10,938,070	8,017,000	8,400,000
6	Plan nabavki izuzetih iz ZJN	65,718,950	66,030,450	66,525,450
7=5+6	Ukupna vrijednost realizacije nabavki	76,657,020	74,047,450	74,925,450

*ZNJ – Zakon o javnim nabavkama

8. 5. FINANSIJSKI PLAN

U skladu sa strateškim opredeljenjem Preduzeća koje podrazumijeva postepeni rast i razvoj, u narednom trogodišnjem periodu (2019. - 2021. godine) planirani su poslovi i radni zadaci koji će obezbijediti realizaciju postavljenih planskih ciljeva u prvom dijelu ovoga dokumenta. U tom smislu, planske pretpostavke za naredni trogodišnji period su sljedeće:

- *plan prihoda* – sačinjen na osnovu objektivno planiranih količina isporuke gasa i sa važećom prodajnom cijenom gasa,
- *plan rashoda* – sačinjen prema objektivnoj projekciji rashoda, gdje su isti optimizirani u pravcu postepenog rasta i razvoja poslovno tehničkog sistema.

Finansijski plan u periodu 2019. - 2021. godine koncipiran je na način da se svi planirani rashodi mogu pokriti iz planiranih prihoda. U nastavku teksta Finansijskog plana Preduzeća za period 2019. – 2021. godine, prezentiraju se planirani prihodi i rashodi po sintetičkim grupama, u kojima su sadržane pripadajuće analitičke stavke istih. Svi planirani iznosi u tabelarnim pregledima prezentiraju se, paralelno sa ostvarenim iznosima iz prethodne, 2017. godine, te paralelno sa iznosima Rebalansiranog finansijskog plana za 2018. godinu, sa kojim se u tekstu dodatno kompariraju i pojašnjavaju. Komparacija sa iznosima iz Rebalansiranog finansijskog plana za 2018. godinu predstavljena je s obzirom na činjenicu da je Rebalans plana poslovanja za 2018. godinu, usvojen krajem mjeseca oktobra 2018. godine, te je kao takav uobzirio ostvarenje za prvih deset mjeseci 2018. godine, uvažavajući procjenu realizacije za preostala dva mjeseca 2018. godine. U tom smislu, osnov za navedenu komparaciju jeste najaktuelnija procjena realizacije svih prihoda i rashoda za 2018. godinu, a koja je sadržana u Rebalansiranom finansijskom planu za 2018. godinu.

PLAN POSLOVANJA ZA PERIOD 2019. – 2021. GODINE

Strana:
21 od 26

Planirani finansijski rezultat u periodu 2019. - 2021. godine

Tabela broj 20: Planirani finansijski rezultat u periodu od 2018. do 2020. godine (u KM)

R.br.	Struktura finansijskog rezultata	Ostvareno 2017.	Rebalans Plana 2018.	Plan 2019.	Plan 2020.	Plan 2021.	Indeks	
							8=5/4	9=5/3
1	PRIHODI	90,140,859	88,579,910	87,414,770	87,063,520	87,331,930	98.68	96.98
2	TROŠKOVI/RASHODI	89,833,561	87,283,410	87,310,170	86,956,620	87,209,420	100.03	97.19
3	Finansijski rezultat bez kursnih razlika	307.298	1.296.500	104,600	106,900	122,510	-	-
4	Kursne razlike	1.124.073	-329.993	-	-	-	-	-
5	Finansijski rezultat sa kursnim razlikama	1.431.371	966.507	104,600	106,900	122,510	-	-

- Finansijski rezultat je iskazan bez kursnih razlika, jer se iste ne mogu planirati, s obzirom da Preduzeće svojim poslovanjem ne utiče na njih, već su posljedica poslijeratne investicione aktivnosti rekonstrukcije gasnog sistema.
- U 2017. godini ostvarene su pozitivne kursne razlike u iznosu od 1.124.073 KM, te su za taj iznos povećani ukupni prihodi u izvještajnom periodu, pa dobit sa kursnim razlikama iznosi 1.431.371 KM.
- Kursne razlike koje su iskazane po Rebalansu plana poslovanja za 2018. godinu iskazane su na dan 19.10.2018. godine (tj. iskazane su dan sačinjavanja Prijedloga Rebalansa plana poslovanja za 2018.godinu). Njihovu realizaciju do kraja godine je teško precizno procijeniti, jer zavisi od kretanja USA dolara.

Planirani finansijski rezultat u periodu 2019. - 2021. godine:

- 1) u 2019. godini, dobit u iznosu od 104.600 KM
- 2) u 2020. godini, dobit u iznosu od 106.900 KM i
- 3) u 2020. godini, dobit u iznosu od 122.510 KM.

Planirani prihodi u periodu od 2019. do 2021. godine

Ukupan prihod, u prosjeku, na godišnjem nivou, planiran je u iznosu od 87.270.073 KM, što je za 1,48% manje u odnosu na Rebalans Plana prihoda u 2018. godini.

Tabela broj 21: Planirani finansijski rezultat u periodu od 2019. do 2021. godine (u KM)

R.br.	Struktura prihoda	Ostvareno 2017.	Rebalans Plana 2018.	Plan 2019.	Plan 2020.	Plan 2021.	Indeks		Razlika	
							8=5/4	9=5/3	10=5-4	11=5-3
1.1.	Prihodi od prodaje gasa Velikoj privredi	23,741,254	23,138,048	23,445,150	23,594,150	23,771,460	101.33	98.75	307,102	-296,104
1.2.	Prihodi od prodaje gasa Maloj privredi	4,523,528	4,452,796	4,454,500	4,503,575	4,537,550	100.04	98.47	1,704	-69,028
1.3.	Prihodi od prodaje gasa Posebnom kupcu	1,836,082	1,748,015	1,629,075	1,645,125	1,657,430	93.20	88.73	-118,940	-207,007
1.4.	Prihodi od prodaje gasa Domaćinstvima	24,447,337	23,786,745	23,425,500	23,603,750	23,780,850	98.48	95.82	-361,245	-1,021,837
1.5.	Prihodi od prodaje gasa KJKP "Toplane-Sarajevo" d.o.o. Sarajevo	28,901,881	27,881,156	27,510,875	27,738,000	27,946,720	98.67	95.19	-370,281	-1,391,006
1	Prihodi od prodaje gasa	83,450,081	81,006,759	80,465,100	81,084,600	81,694,010	99.33	96.42	-541,659	-2,984,981
2	Prihodi od prodaje učinaka	3,191,830	2,929,321	3,567,300	3,249,550	3,229,550	121.78	111.76	637,979	375,470
3	Prihodi od dodjeljenih i prenesenih stalnih sredstava	2,485,737	2,552,467	2,328,000	2,220,000	1,986,000	91.21	93.65	-224,467	-157,737
4	Naplaćena otpisana potraživanja	591,584	1,881,474	880,000	291,000	229,000	46.77	148.75	-1,001,474	288,416
5	Ostali prihodi	421,627	209,887	174,370	218,370	193,370	83.08	41.36	-35,517	-247,257
6	UKUPNI PRIHODI	90,140,859	88,579,910	87,414,770	87,063,520	87,331,930	98.68	96.98	-1,165,140	-2,726,089

PLAN POSLOVANJA ZA PERIOD 2019. – 2021. GODINE

Strana:
22 od 26

U strukturi planiranih prihoda, u prosjeku, na godišnjem nivou, najveće učešće imaju prihodi od prodaje gasa 92,9%, zatim prihodi od dodjeljenih stalnih sredstava 2,5%, prihodi od prodaje učinaka – usluga 3,8%, dok svi ostali prihodi učestvuju sa 0,8%.

Prihodi od prodaje gasa (tabela 21, red 1, kolona 5,6,7)

Planom poslovanja za period 2019. – 2021. godina prihodi od prodaje gasa kalkulirani su na bazi:

- planiranih količina isporuke za period 2019. – 2021. godina, gdje se kupcima planira isporučiti, u prosjeku, na godišnjem nivou, 129,9 miliona Sm³ prirodnog gasa i
- prodajne cijene gasa koju čini:
  - aktuelna nabavna cijena prirodnog gasa u iznosu od 0,495 KM/Sm³ (Odluka Vlade Federacije BiH objavljena u "Službene novine FBiH", broj: 56/17 od 26.07.2017.) i
  - cijena ditsribucije gasa (Odluka o utvrđenju cijene distribucije prirodnog gasa KJKP "Sarajevogas" d.o.o. Sarajevo objavljena u "Službenim novinama Kantona Sarajevo", broj: 42/15 od 29.10.2015. godine).

Na bazi navedenih elemenata za period 2019. – 2021. godina planiran je prosječan godišnji prihod od prodaje gasa u iznosu od 81.081.237 KM, a sastoji se od prosječnih godišnjih prihoda od prodaje gasa: KJKP "Toplanama-Sarajevo" d.o.o. Sarajevo u iznosu od 27.731.865 KM (32%), kupcima iz kategorije Domaćinstava u iznosu od 23.603.367 KM (27%), kupcima iz kategorije Velika privreda u iznosu od 23.603.587 KM (27%), kupcima iz kategorije Mala privreda u iznosu od 4.498.542 KM (5%) i Posebnom kupcu 1.643.876 KM (2%).

Prihodi od prodaje učinaka (tabela 21, red 2, kolona 5,6,7)

Prihod od prodaje učinaka, u prosjeku, na godišnjem nivou, planiran je u iznosu od 3.348.800 KM, što je više za 14,3% u odnosu na Rebalans Plana prihoda u 2018. godini, jer se očekuje povećanje aktivnosti vezanih za priključenje kupaca (usljed izgradnje novih stambenih jedinica očekuje se povećan broj aktivnih kupaca, a time će se povećati prihodi od usluga kroz prodaju većeg broja mjerno regulacionih setova, prihoda od održavanja mjerno regulacionih uređaja, izdavanje raznih saglasnosti, usluga puštanja gasa, montaže i slično).

Prihodi od dodjeljenih stalnih sredstava (tabela 21, red 3, kolona 5,6,7)

Prihodi od dodjeljenih i prenesenih stalnih sredstava planirani su, u prosjeku na godišnjem nivou, u iznosu od 2.178.000 KM, što je za 14,7% manje u odnosu na Rebalans Plana prihoda u 2018. godini. Prihodi od dodjeljenih stalnih sredstava se uglavnom odnose na ulaganja opština i drugih investitora (Kantona i slično) u izgradnju distributivnih gasnih mreža, priključaka i drugo.

Prihodi po osnovu naplaćenih sumnjivih i spornih potraživanja (tabela 21, red 4, kolona 5,6,7)

Naplaćena prethodno ispravljena potraživanja planiraju se u prosjeku, na godišnjem nivou, u iznosu od 466.667 KM, što je značajno manje u odnosu na Rebalans Plana prihoda u 2018. godini, s obzirom da je sve manje potraživanja koja se ispravljaju, zbog izuzetno efikasno uspostavljenog sistema naplate potraživanja.

Ostali prihodi (tabela 21, red 5, kolona 5,6,7)

Ostali prihodi planiraju se u prosjeku, na godišnjem nivou u iznosu od 195.370 KM, što je za 6,9% manje u odnosu na Rebalans Plana prihoda u 2018. godini, a sastoje se od prosječno planiranih godišnjih prihoda:

- od kamata po sudskom izvršenju u prosječnom iznosu od 80.250 KM, zatim
- po osnovu vlastite potrošnje gasa prosječnom iznosu od 53.000 KM, odnosno
- od zakupa poslovnog prostora u PTC Butila u prosječnom iznosu od 19.200 KM i
- preostalih manjih pojedinačnih vrijednosti u prosječnom iznosu od 42.920 KM.

PLAN POSLOVANJA ZA PERIOD 2019. – 2021. GODINE

Strana:
23 od 26

Planirani rashodi u periodu od 2019. do 2021. godine

Ukupni rashodi za planski period, u prosjeku, na godišnjem nivou, planirani su u iznosu od 87.158.737 KM, što je gotovo na nivou Rebalansa Plana rashoda u 2018. godini.

Tabela broj 22: Planirani rashodi u periodu od 2019. do 2021. godine (u KM)

R.br.	Struktura rashoda	Ostvareno 2017.	Rebalans Plana 2018.	Plan 2019.	Plan 2020.	Plan 2021.	Indeks		Razlika	
1	2	3	4	5	6	7	8=5/4	9=5/3	10=5-4	11=5-3
1	Troškovi nabavke gasa	66,482,656	65,215,130	65,117,250	65,661,750	66,156,750	99.85	97.95	-97,880	-1,365,406
2	Amortizacija	6,384,799	6,277,500	6,159,000	5,724,000	5,475,000	98.11	96.46	-118,500	-225,799
3.1.	Troškovi plata i naknada plata	8,414,745	8,702,873	9,128,000	9,179,000	9,230,000	104.88	108.48	425,127	713,255
3.2.	Ostala materijalna prava radnika i drugih fizičkih lica	1,590,071	1,884,399	1,774,700	1,807,300	1,842,000	94.18	111.61	-109,699	184,629
4	Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja	1,917,381	139,614	140,000	120,000	100,000	100.28	7.30	386	-1,777,381
5	Ostali rashodi	5,043,909	5,063,895	4,991,220	4,464,570	4,405,670	98.56	98.96	-72,675	-52,689
6	UKUPNI TROŠKOVI/RASHODI	89,833,561	87,283,410	87,310,170	86,956,620	87,209,420	100.03	97.19	26,760	-2,523,391

U strukturi planiranih troškova najveće učešće imaju troškovi nabavke gasa 75,3%, zatim plaće i naknade plaća 10,5%, troškovi amortizacije 6,6%, koji ukupno čine 92,5% troškova, dok ostali troškovi u ukupnim troškovima učestvuju sa 7,5%.

Troškovi nabavke gasa (tabela 22, red 1, kolona 5,6,7)

Troškovi nabavke gasa kalkulirani su na bazi planirane prosječne količine nabavke gasa u visini od cca 132,62 miliona Sm³ i sa nabavnom cijenom u visini od 0,495 KM/Sm³. Za period od 2019. do 2021. godine u prosjeku, na godišnjem nivou planiraju se u iznosu od 65.645.250 KM. Dakle, nabavna cijena gasa sa kojom se je kalkuliralo u periodu 2019. – 2021. godine je aktuelna nabavna cijena gasa u iznosu od 0,495 KM/Sm³ (Odluka Vlade Federacije BiH objavljena u "Službenim novinama FBiH", broj: 56/17 od 26.07.2017. godine). Povećanje nabavke prirodnog gasa u odnosu na Rebalans Plana u 2018. godini objašnjava se očekivanjima da u planskom periodu Preduzeće neće biti suočeno sa obustavom isporuke ili redukcijom u isporuci prirodnog gasa od strane dobavljača BH-Gasa, ali i povećanjem broja novih aktivnih kupaca.

Amortizacija (tabela 22, red 2, kolona 5,6,7)

Troškovi amortizacije u trogodišnjem periodu, u prosjeku, na godišnjem nivou su planirani u iznosu od 5.786.000 KM, što je za 7,8% manje u odnosu na Rebalans Plana u 2018. godini, najvećim dijelom zbog dostignutog nivoa otpisanosti stalnih sredstava, zbog čega se i planiraju kapitalni projekti i projekti završavanja/održavanja stalnih sredstava koji treba da doprinesu povećanju vrijednosti stalnih sredstava. S obzirom na kompleksnost i sofisticiranost gasnog sistema, kojeg održava Preduzeće, svake godine se vrši preispitivanje metode obračuna i stopa amortizacije za sve vrste stalnih sredstava, te se u skladu sa Odlukom formirane stručne Komisije za preispitivanje istih, planiraju i obračunavaju troškovi amortizacije.

Troškovi plaća i naknada plaća (tabela 22, red 3.1., kolona 5,6,7)

Troškovi plaća i naknada plaća u periodu 2019. – 2021. godine se planiraju u prosjeku, na godišnjem nivou u iznosu od 9.179.000 KM, što je za 5,5% više u odnosu na Rebalans Plana u 2018. godini. U ovom iznosu sadržani su troškovi plaća i naknada plaća, koji su planirani uvažavajući odredbe Zakona o radu FBiH, Kolektivnog ugovora o pravima i obavezama poslodavaca i radnika u oblasti komunalne privrede Kantona Sarajevo, Sporazuma o raspoređivanju sredstava za bruto plaće i naknade radnika uposlenih u javnim komunalnim preduzećima i Pravilnika o radu Preduzeća, kao i predviđenog broja radnika po godinama.

PLAN POSLOVANJA ZA PERIOD 2019. – 2021. GODINE

Strana:
24 od 26

Naime, diskretno povećanje broja radnika u odnosu na aktuelni broj radnika, neophodno je radi obezbjeđenja nesmetanog odvijanja poslovno tehničkih procesa i provođenja kapitalnih i projekata poboljšanja.

Troškovi ostalih materijalnih prava i primanja drugih fizičkih lica (tabela broj 22, red 3.2., kolona 5,6,7)

Troškovi ostalih materijalnih prava i primanja drugih fizičkih lica u periodu 2019. – 2021. godine planiraju se u prosjeku, na godišnjem nivou u iznosu od 1.808.000 KM (u ukupno planiranim troškovima učestvuju 2,1%), što je za 4,1% manje u odnosu na Rebalans Plana u 2018. godini, s obzirom da se visina nagrada za jubileje i penzionisanje smanjuje prema kretanju broja radnika kojima pripadaju iste. U ovom iznosu sadržana su: primanja zaposlenih i drugih fizičkih lica, gdje su planirane naknade za: topli obrok, prevoz radnika na rad i sa rada, godišnji odmor, zatim izdaci za otpremninu pri odlasku u penziju, izdaci za jubilarne nagrade, novčane pomoći uposlenim u slučaju teške bolesti uposlenika ili člana njegove uže porodice, kao i novčane pomoći u slučaju smrti uposlenika ili člana njegove uže porodice, kotizacija za seminare, savjetovanja i simpozije, naknade za stručno atestiranje, zakonski neophodne obuke i usavršavanja, obuke propisane TSM-om i standardima SUK/SOU, troškovi službenih putovanja, te troškovi naknada članovima Skupštine, Nadzornog odbora i Odbora za reviziju.

Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja (tabela 22, red 4, kolona 5,6,7)

Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti potraživanja za planski period, u prosjeku, na godišnjem nivou iznose 120.000 KM (u ukupno planiranim troškovima učestvuju 0,1%), što je za 14% manje u odnosu na Rebalans Plana u 2018. godini. U planskom periodu 2019. - 2021. godine se planira manja ispravka vrijednosti potraživanja, s obzirom da se većina potraživanja naplati u roku dospijeca, zahvaljući efikasnom funkcionisanju sistema naplate. U slučaju ispravke vrijednosti potraživanja, odnosno prenosa potraživanja na sumnjiva i sporna potraživanja terete se rashodi tekućeg perioda, s tim da se očekuje da se veći procenat tako tretiranih potraživanja naplati u narednom periodu, te se po tom osnovu knjiže prihodi u narednim godinama.

Ostali rashodi, gubici, usklađivanje vrijednosti zaliha (tabela 22, red 5, kolona 5,6,7)

Ostali rashodi planirani su u prosjeku na godišnjem nivou u iznosu od 4.620.487 KM, što je manje za 8,8% u odnosu na Rebalans Plana u 2018. godini, iz razloga što će veći akcenat biti na investicionim projektima i investicionom održavanju, ali i zbog restriktivnog pristupa i kontrole svih troškova poslovanja. U ovoj grupi troškova sadržani su sljedeći prosječni, godišnji iznosi u periodu od 2019. - 2021. godine, i to:

- nabavna vrijednost prodate robe i ostali materijalni troškovi (izuzev troškova nabavke gasa) u iznosu u iznosu od 1.624.600 KM
- troškovi proizvodnih usluga u iznosu od 1.126.133 KM
- neproizvodni troškovi u iznosu od 1.622.033 KM
- rashodi kamata u iznosu od 144.763 KM
- te ostali rashodi i gubici u prosjeku u iznosu od 102.958 KM.

Osvrt na dužničko povjerilačke odnose na relaciji Toplane/Sarajevogas/BH-Gas

Poslovanje Sarajevogasa je dugi niz godina bilo opterećeno problemima u naplati potraživanja od Toplana, što je znatno ugrozilo likvidnost Preduzeća, kao i mogućnost izmirivanja dospjelih obaveza prema BH-Gasu. Međutim, dugogodišnja, prethodno navedena problematika je konačno riješena zaključivanjem adekvatnih ugovora o reprogramu i to:

- između Sarajevogasa i KJKP Toplana (ugovor zaključen 29.02.2017. godine) po modelu koji podrazumijeva reprogram cjelokupnog duga KJKP Toplana u trajanju od 77 godina, počevši od 2017. godine do 2092. godine. Ovaj model podrazumijeva redovne godišnje uplate od KJKP Toplana u iznosu od 1.200.000 KM, uz izmirenje tekućih obaveza prema Sarajevogasu,

PLAN POSLOVANJA ZA PERIOD 2019. – 2021. GODINE

Strana:
25 od 26

- između Sarajevogasa i BH Gasa (ugovor zaključen 30.06.2018. godine) po modelu rješavanja obaveza putem reprogramiranja analogno reprogramu između Sarajevogasa i Toplana. To znači da je ukupan dug reprogramiran na godišnje anuitete u iznosu od 1.200.000 KM, a što odgovara visini anuiteta koji uplaćuju KJKP Toplane na ime izmirenja duga Sarajevogasu, čime je otklonjen značajan rizik za poslovanje Preduzeća, te su otvorene nove mogućnosti za dalji razvoj i prosperitet.

Takođe, Sarajevogas je u mjesecu oktobru 2018. godine potpisao novi Ugovor o snabdijevanju prirodnim gasom sa BH-Gasom (*broj Sarajevogasa: 226/18 od 10.10.2018. godine i broj BH-Gasa: 01-EU-0402-3577 od 31.10.2018. godine*), koji podrazumijeva da plaćanje mjesečnih obaveza bude obezbjeđeno ili putem mjenice ili putem bankarske garancije, u skladu sa odredbama istoga.

Plan izmirenja kreditnih obaveza

Preduzeće redovno servisira obaveze po kreditima Svjetske banke TF 24026 i 3029 BOS u skladu sa amortizacionim planom dva puta godišnje i to u junu i decembru svake godine.

9. ZAKLJUČAK

Plan poslovanja za period 2019. - 2021. godine sačinjen je na osnovu detaljne analize stepena realizacije prethodno postavljenih poslovnih ciljeva iz svih aspekata poslovanja Preduzeća u 2018. godini, te uobzirenih nadolazećih uticaja, prilika i okolnosti kako unutar, tako i izvan Preduzeća. Imajući u vidu navedeno formulisani su novi poslovni ciljevi i usklađeni, kako sa potrebama nesmetanog obavljanja poslovne djelatnosti, tako i sa finansijskim mogućnostima Preduzeća.

Organi upravljanja Preduzeća će u planskom periodu raditi na:

1.) kada je u pitanju tehničko tehnološki segment poslovanja Preduzeća:

- ✓ sigurnom, kontinuiranom i pouzdanom snabdijevanju prirodnim gasom svih potrošača u Kantonu Sarajevo
- ✓ održavanju kompletnog gasnog sistema apsolutno funkcionalnim i stabilnim
- ✓ provođenju sistema upravljanja tehničkom sigurnošću (TSM), kao i SUK/SOU
- ✓ implementaciji započetih kapitalnih i projekata koji su od značaja za razvoj Preduzeća
- ✓ dosljednom poštovanju svih propisa, kao i smjernica Osnivača/vlasnika

2.) kada je u pitanju ekonomski segment poslovanja Preduzeća:

- ✓ poštivanju svih ugovornih obaveza, kako tekućih, tako i onih koje su proizašle iz dugoročnih reprograma
- ✓ održavanju visokog stepena naplate potraživanja od kupaca
- ✓ apsolutno kontroliranom upravljanju i nadzoru svih troškova poslovanja, uz uvažavanje potrebe
- ✓ zadržavanja stalnih sredstava, čija stopa otpisanosti je visoka, a kako bi se zadržao visok stepen sigurnosti gasnog sistema, te
- ✓ provođenje aktivnosti radi implementacije savremenog informacionog sistema koji će omogućiti brži i jednostavniji pristup Registru imovine Preduzeća, radi implementacije pripremljenih aktivnosti u vezi sa donošenjem Zakona o gasu
- ✓ povećanju broja novih kupaca.

Na ovaj način moguće je obezbijediti dugoročno i kontinuirano snabdijevanje prirodnim gasom Kantona Sarajevo, povećati učešće prirodnog gasa u energetsom bilansu Kantona Sarajevo i obezbijediti bolji kvalitet zraka.